T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Personel Genel Müdürlüğü

SAYI : B.07.0.PER.0.29/1-22-628 30.07.2004-27414
KONU: Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 08.07.2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-6165 sayılı yazısı.

Yalova Milletvekili Sayın Muharrem İNCE'nin, tarafımca cevaplandırılmasını istediği 7/3040 esas sayılı yazılı soru önergesinde belirtilen sorulara ilişkin cevaplarımız aşağıda sunulmuştur :

1) Bakanlığımız bağlı kuruluşu T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğünce, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Mesleki ve Teknik Okulların Atölyelerinde eğitim veren teknik öğretmenlerin fiili hizmet süresi zamlarının iptal edilmesinden önce Sandığın Milli Eğitim Bakanlığına hitaben yazılan 11.06.1996 tarih ve 11.01.12/I-5434-8 sayılı yazısı ile sözkonusu atölyelerin her biri için ayrı ayrı olmak üzere;

- Ne tür işler yapıldığının, çalışmalar arasında 5434 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin (d) fıkrasında belirtildiği gibi zehirli, boğucu, gaz, asit boya işleri ve gaz maskesi ile çalışmayı gerektiren başka işlerle, oksijen, elektrik kaynağı, keski, tabanca ile perçin, takım sertleştirilmesi ve kum püskürtmek suretiyle raspa işleri yapılıp yapılmadığının, çalışmalarının öğrenime mi yoksa, üretime yönelik olarak mı yapıldığı, üretime yönelik ise süreklilik arz edip etmediğinin, atölyelerin adlarında değişiklik var ise yeni adlarının, vb. hususlarının bildirilmesi istenmiştir.

Cevaben alınan 06.08.1996 tarih ve B.08.0.ETÖ.0.10.01.02.01.380 sayılı, 28.05.1998 tarih ve B.08.0.ETÖ.0.10.01.02-01.219/3820 sayılı yazılarında; endüstriyel teknik öğretim okullarında uygulanmakta olan öğretim programlarının değişen ve gelişen teknoloji paralelinde her geçen yıl yeniden değerlendirilerek geliştirildiği, bu nedenle geçen zaman içerisinde;

- Demir Atölyesi,
- Galvano Teknik Atölyesi,
- Gezici Köy Kursu Demircilik Atölyesi,
- Gezici Köy Kursu Ağaç İşleri (Marangoz) Atölyesi,

- Mülaj Atölyesi
- Sınai Boya, Boyacılık Atölyesi,
- Yüksek Fırın, Çelik Hadde ve Kok Atölyesi,

uygulamalarına son verildiği, bunun yanı sıra Ağaç İşleri Atölyesi'nin adının Mobilya ve Dekorasyon Atölyesi, Sıhhi Tesisat ve Kalorifer Atölyesi'nin adının da Tesisat Teknolojisi Atölyesi, Mensucat Atölyesinin adının ise Boya-Apre Bölümü olarak değiştirildiği belirtilerek, ekinde uygulamada bulunan atölyelerde yapılan işlemlerle ilgili hazırlanan raporlar gönderilmesi üzerine, konu Sandıkça yeniden değerlendirilmiş ve Sandık Yönetim Kurulunun 11.10.1966 tarih ve 20002 sayılı kararının alındığı tarihten sonra aradan geçen uzun yıllar nedeniyle Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak eğitim veren mesleki ve teknik okulların atölyelerinde yapılan çalışmalarının niteliğinin, atölye yapılarının bazı atölyelerin isimlerinin ve müfredatlarının değiştiği anlaşıldığından, 5434 sayılı Kanunun 32. maddesinin (d) fıkrası kapsamına giren atölyelerin yeniden belirlenmesi gerekmiştir.

Ayrıca, Milli Eğitim Bakanlığınca Sandık Yönetim Kurulunun almış olduğu karara karşı olumlu veya olumsuz bir görüş bildirilememiştir.

2) Milli Eğitim Bakanlığına bağlı mesleki ve teknik okulların atölyelerinin fiili hizmet süresi zamları;

İdare Mahkemeleri ile Danıştay'ın, 5434 sayılı Kanunun 32. maddesinin (d) fıkrasında belirtilen "Atölye" kavramından, Kanunda belirtilen işlerin yapıldığı, amacı seri ve sürekli üretim yapmak olan büyük bir işyerinde bir grup işçinin çalıştığı bölümün anlaşılması gerektiği belirtilmiş, Kanun, işyerlerini olduğu gibi fiili hizmet süresi zammı uygulanacak işleri de bu işyerindeki üretim sürecinin gereği çalışmalarla sınırlandırılmış olup, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı mesleki ve teknik okulların atölyeleri eğitim ve öğretime yönelik olduğundan, bu atölyelerin 5434 sayılı Kanunun 32. maddesinin (d) fıkrasındaki atölyeler kapsamında bulunmadığı şeklindeki kararları ile,

Bursa İli Demirtaşpaşa Anadolu Teknik Lisesi Anadolu Meslek Lisesi ve Endüstri Meslek Lisesi Müdürlüğü tarafından Osmangazi ilçe Milli Eğitim Müdürlüğüne hitaben yazılan 08.12.1997 tarih ve 251.31/1491 sayılı yazıda 1988 yılından itibaren tüm Meslek Liselerinin Elektrik Bölümünde galvano teknik müfredat programının kaldırıldığı, bu nedenle galvano teknik dersi ve uygulamasının yapılmadığının bildirilmesi üzerine, Milli Eğitim Bakanlığı Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğünden 06.03.1998 tarih ve 11.05.01/I-5434-32-8 sayılı yazı ile Türkiye genelinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Mesleki ve Teknik Öğretim Okullarının elektrik atölyelerinde halen galvano teknik işlerinin yapılıp yapılmadığının, yapılmıyor ise hangi tarihten itibaren yapılmadığının bildirilmesi istenilmiş,

Milli Eğitim Bakanlığı Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğünden cevaben alınan 03.06.1998 tarih ve B.08.0.ETÖ.0.10.01.02.01/3915 sayılı yazıda, Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 23.07.1987 tarih ve 120 sayılı kararı ile Türkiye genelinde tüm lise ve endüstri meslek lisesi elektrik bölümü öğretim programlarında "Galvano Teknik" ile ilgili konuların çıkarıldığı, 06.07.1998 tarih ve 007043 sayılı yazı ile de, Talim Terbiye Kurulu Başkanlığının söz konusu kararının ekinin II cilt olması nedeniyle gönderilmesinin mümkün olmadığının bildirilmesi ve yukarıda bahsedildiği üzere, Sandık temsilcileri ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Merkezi teknik elemanlarınca oluşturulan heyet tarafından bazı Teknik ve Endüstri Meslek Liselerinde yapılan inceleme sonucu düzenlenen raporlar dikkate alınarak atölye öğretmenleri fiili hizmet süresi zammı kapsamından çıkarılmıştır.

3-4) Milli Eğitim Bakanlığına bağlı mesleki ve teknik okulların atölyelerinde görev yapanların 5434 sayılı Kanunun 32. maddesi uyarınca fiili hizmet süresi zammından yararlandırılıp yararlandırılamayacağının incelenmesi için Sandık temsilcileri ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Merkezi teknik elemanlarınca bir heyet oluşturulmuş;

Heyetçe Ankara Türközü Oğuzhan Teknik ve Endüstri Meslek Lisesinin;

1- Elektrik Bölümü
- Bobinaj Atölyesi
- Döner Sermaye Atölyesi
- Elektronik Atölyesi
- Elektrik Tesisat Atölyesi
- Kumanda Atölyesi
- Elektrik Laboratuvarı

2- Elektronik Bölümü

3- Motor Bölümü
- Motor Atölyesi
- Tesviye-Kaynak Atölyesi
- Şasi Atölyesi
- Oto Elektrik Atölyesi
- Motor Bakım Atölyesi

4- Yapı Bölümü
- Ahşap Bölümü
- Kagir Bölümü

5- Tesisat Teknolojisi Bölümü
- Büküm Atölyesi
- Kaynak Atölyesi
- Montaj Atölyesi

6- El Tesviyeciliği Bölümü

Ankara Atatürk Teknik ve Endüstri Meslek Lisesinin;

1- Mobilya-Dekorasyon Bölümü
- Cila-Boya Atölyesi
- Makine Atölyesi
- Bileme ve Bakım Atölyesi
- Montaj Atölyesi
- Pres Atölyesi

2- Döküm Bölümü

3- Elektronik Bölümü
- Baskı Devre Atölyesi
- Elektronik Montaj Atölyesi
- Elektronik Laboratuvarı

4- Elektrik Bölümü
- Otomatik Kumanda Atölyesi
- Bobinaj Atölyesi
- Tesisat Atölyesi
- El Tesviyesi Üretim Atölyesi
- Elektronik Atölyesi

5) Tesviye Bölümü

6) Metal Bölümü

incelenmiş ve teknik elemanlarınca düzenlenen raporda bu atölyelerin insan sağlığını etkileyen gaz maskesi ile çalışmayı gerektiren bir durumu olmadığı kaydedilmiştir.

5) 2000 yılına kadar emekli olan veya ölen Atölye öğretmenlerinin fiili hizmet süresi zamlarının iptal edilmemesi;

Emekli olduğu tarihten itibaren 5-6 yıl emekli maaşı alan veya ölen bir atölye öğretmeninin, fiili hizmet zammının iptal edilmesi halinde Milli Eğitim Bakanlığınca yıllar sonra bu kişilerin durumuna uygun okul veya kadro bulunmasının zor olacağı 5 veya 6 yıl gibi uzun süre ödenen emeklilik maaşları ile emeklilik ikramiyesinin faizi ile birlikte kendisinden veya dul ve yetimlerinden geri alınmasının bu kişilerinin mağdur olmalarına neden olacağı düşünüldüğünden emekli olanlar ile ölenlerin fiili hizmet zamları iptal edilmemiştir.

Görevde olan atölye öğretmenlerinin maddi yönden mağduriyetleri söz konusu olmamıştır.

6) Yönetim Kurulunun anılan kararı uyarınca fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmasına son verilen kişilerden Sandık aleyhine dava açtığı tespit edilebilen kişilerin sayısı 13'tür.

7) Sandık aleyhine açılan davalardan 12 adedi Sandık lehine sonuçlanmış olup bir dava da halen derdest bulunmaktadır.

Nitekim, Ankara İli Altındağ İlçesi Ulus Teknik Lise ve Endüstri Meslek Lisesi Elektrik Atölyesinde öğretmen olarak görev yapan bir kişinin 1983 yılından itibaren elektrik öğretmeni olarak geçen çalışmalarından dolayı fiili hizmet süresi zammından yararlandırılması istemiyle Sandık aleyhine açtığı dava Ankara 4. İdare Mahkemesinin 12.10.2000 tarih ve E.2000/251, K.2000/899 sayılı kararı ile 5434 sayılı Kanunun 32. maddesinin d fıkrasında yer verilerek,

"... Dava dosyasının incelenmesinden, davacının çalıştığı işyerinin öğretim-eğitim, araştırma, geliştirme amacıyla kullanılıp, Yasada öngörülen anlamda seri ve sürekli üretimin yapıldığı, işçilerin çalıştığı büyük bir işyeri niteliğinde atölye olmadığı anlaşılmaktadır.

Buna göre yukarıda tanımlanan ve Yasada öngörülen anlamda bir atölye olduğunun kabulüne olanak bulunmayan işyerinde geçen hizmetlerin fiili hizmet süresi zammından yararlandırılmasına olanak bulunmamaktadır.

Nitekim Danıştay Onuncu Dairesinin 18.05.2000 günlü E:1998/2631, K:2000/2558 sayılı kararı da bu doğrultudadır.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine,..." denilmek suretiyle Sandığın lehine sonuçlanmış olup, karşı tarafın temyiz istemi Danıştay Onbirinci Dairesinin 26.12.2003 tarih ve E.2001/379, K.2003/5671 sayılı kararı ile reddedilerek anılan karar onanmıştır.

Aynı konuda Sandık aleyhine açılan başka bir dava da Ankara 8. İdare Mahkemesinin 18.11.1999 tarih ve E.1998/1213, K.1999/1185 sayılı Karar ile,

"... Dosyasının incelenmesinden, 1983 yılından buyana Sakarya Endüstri Meslek Lisesi Elektrik Bölümü Şefi olarak görev yapan davacının 1987 yılından sonraki çalışmaları nedeniyle Milli Eğitim Bakanlığına bağlı mesleki ve teknik öğretim okullarının elektrik atölyesi galvano teknik işlerinin 1987-1988 öğretim yılı ders programlarından çıkarılması nedeniyle, galvano teknik işlerinde çalışanların fiili hizmet süresi zammından yararlandırılması uygulamasına Sandık Yönetim Kurulunun 20.08.1998 günlü kararı ile son verildiği gerekçesiyle, fiili hizmet süresi zammından yararlandırılamayacağına ilişkin T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü işleminin, davacı tarafından çalışmalarının 5434 sayılı yasanın 32/d fıkrasının II ve VI. bendinde sayılan kapsamda olduğu iddiaları ile iptali istemiyle iş bu davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

... Davacının çalıştığı işyerinin eğitim, öğretim ve araştırma amacıyla kullanılıp, yasada öngörülen anlamda seri ve sürekli üretimin yapıldığı, işçilerin çalıştığı büyük bir işyeri niteliğinde atölye olmadığı anlaşılmaktadır.

Buna göre yukarıda tanımlanan ve yasada öngörülen anlamda bir atölye olduğunun kabulüne olanak bulunmayan işyerinde geçen hizmetleri için fiili hizmet süresi zammı uygulanmasına olanak bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine,..." denilmek suretiyle Sandık lehine sonuçlanmış olup, karşı tarafın temyiz istemi Danıştay Onbirinci Dairesinin 11.03.2002 tarih ve E.2000/6956, K.2002/656 sayılı kararı ile reddedilerek anılan karar onanmıştır.

Bilgilerine arz ederim.

Kemal UNAKITAN
Maliye Bakanı